

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Cdo/17/2020                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1712215760                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.09.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | Mgr. Dušan Čimo                |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:1712215760.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. T. A., W., trvale bytom v E. X., Q. K. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Miroslav Repka, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Leškova 3A, IČO: 36 847 143, proti žalovanému F. T. C. A., W., bytom v A., Q. XX, zastúpenému JUDr. Janou Kocandovou, advokátkou v Bratislave, Jungmannova 8, o vylúčení z užívania nehnuteľností, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 10C/195/2012, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. apríla 2019 sp. zn. 5Co/7/2019, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 11. júna 2018 č. k. 10C/195/2012-995 vylúčil žalovaného z užívania nehnuteľností bližšie označených vo výroku (rodinný dom, garáž a nimi zastavané, ako aj ďalšie pozemky, všetky nachádzajúce sa v okrese Senec, obci a katastrálnom území E. X. a zapísané príslušným katastrálnym úradom na liste vlastníctva č. XXXX, ďalej tiež len „nehnuteľností“) a to do právoplatného skončenia konania o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, vedeného súdom prvej inštancie pod sp. zn. 4C/222/2015; žalobkyni tiež priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O. z.“) a § 151 ods. 1 a § 186 ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z. a dnes už i neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „C. s. p.“); vecne potom tým, že z vykonaného dokazovania vyplynuli dostatočne podložené závery o rozvode manželstva žalobkyne a žalovaného, o zaniknutom, avšak ešte nevyporiadanom bezpodielovom spoluvlastníctve strán sporu k nehnuteľnostiam a o nemožnosti ich spoločného užívania z dôvodu dopúšťania sa žalovaným na deťoch a žalobkyni predovšetkým psychického násillia, to všetko za stavu, keď žalovaný bol z užívania nehnuteľností už predbežným opatrením a aktuálne má potrebu bývania zabezpečenú bývaním u svojej matky. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 C. s. p. a vecne plným úspechom žalobkyne.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 30. apríla 2019 sp. zn. 5Co/7/2019 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 aj 2 C. s. p. potvrdil a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Nad rámec konštatovaní o riadnom zistení (súdom prvej inštancie) skutkového stavu, vykonaní riadneho dokazovania v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, správnom zhodnotení výsledkov dokazovania aj správnych skutkových i právnych záveroch urobených tiež súčasťou náležitého, jasného a výstižného odôvodnenia rozsudku (s odkazmi na §§ 185 a 191 a § 220 ods. 1 a 2 C. s. p.) a opodstatnenosti stotožnenia sa preto aj s dôvodmi súdu prvej inštancie zdôraznil, že žalovaný v odvolaní opakoval len skutočnosti uvádzané už pred súdom prvej inštancie, ktoré ale tento dostatočne zohľadnil a spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku nemohli.

3. Najmä ale podľa odvolacieho súdu ústavný poriadok (menovite čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej tiež len „Ústava“ a čl. 1 Dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, tu pre prípad záujmu porovnaj oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.) síce garantuje ochranu vlastníckeho práva, umožňuje však jeho obmedzenie v nevyhnutnej miere a na základe zákona, jednou z možností takéhoto zákonného obmedzenia je aj ustanovenie § 146 ods. 2 O. z. použité súdom prvej inštancie a v prípade konfliktu viacerých Ústavou garantovaných práv je potrebné (aj na jeho úkor) ako právo absolútnej povahy a prednejšie uprednostniť právo na ochranu života a zdravia. Správanie sa žalovaného voči žalobkyni aj spoločným deťom má preukázateľne povahu psychického násillia (s poukazom na znalecký posudok psychológa a svedecké výpovede dvoch detí) aj agresívneho konania (tu s poukazom na lekársku správu), dôvodné je predpokladať (rozumej v prípade nevyhovenia žalobe) pokračovanie v takomto správaní a žalovaný vylúčením z užívania nehnuteľností nepríde o vlastnícke právo k nim, dôvodil tiež odvolací súd, ktorý napokon rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil právne ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p. a vecne úspechom žalobkyne aj v odvolacom konaní.

4. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie namietajúc, že v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 420 písm. e/ a f/ C. s. p. Vo vzťahu k vade podľa § 420 písm. e/ C. s. p. uviedol, že je podozrenie, že v danej veci rozhodoval nesprávne obsadený súd, keď vec bola pôvodne pridelená na rozhodovanie senátu v zložení JUDr. Juraj Považan, JUDr. Milan Chalupka a JUDr. Janka Richterová, z napádaného rozsudku odvolacieho súdu však vyplýva prejednanie veci a aj jej rozhodnutie senátom v zložení JUDr. Juraj Považan, JUDr. Janka Richterová a JUDr. Zuzana Posluchová. On ako strana sporu o zmene v zložení senátu nebol informovaný a došlo tak k porušeniu jeho práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy. Opodstatnenosť tvrdenia, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.), vyvodzoval žalovaný z to-ho, že súd prvej inštancie nevykonával dokazovanie viacerými dôkazmi spôsobilými preukázať pravdivosť jeho tvrdení a naopak účelovosť počínania žalobkyne a odvolací súd takéto jeho opomenutie nenapravil, hoci tak urobiť mohol a mal. Navrhol zrušenie rozsudku odvolacieho súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie.

5. Žalobkyňa dovolací návrh nepodala.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.) a to za splnenia aj podmienok jej zastúpenia a spisania dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 O. s. p.), skúmal predovšetkým bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (por. napr. sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014 a 8 Cdo 400/2015, pričom i všade ďalej v

tomto uznesení pri uvádzaných spisových značkách vecí obsahujúcich súbor písmen „Cdo“ nimi treba rozumieť rozhodnutia najvyššieho súdu vydané v dovolaciach konaniach a pri spisových značkách obsahujúcich súbor písmen „ÚS“ potom rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, ďalej tiež len „ústavný súd“) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo do-môcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

8. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol C. s. p. (pri jej porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou), treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (stranami ani sebou samým) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu por. napr. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

9. Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, je na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí potrebné hľadiť ako na krajnú výnimku z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (k tomu por. napr. 1 Cdo 348/2013 a 3 Cdo 357/2016). V súlade s tým aj odborná právnická literatúra konštatuje, že „narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - čo platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch“ (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Nakladatelství C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1326).

10. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (tu por. tiež II. ÚS 172/03).

11. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je pro-ti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §§ 420 a 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú, alebo naopak nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku povedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 a/alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a/alebo § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (2 Cdo 225/2016, 3 Cdo 173/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 67/2017).

13. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, a/alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Podľa § 431 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (odsek 1) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (odsek 2).

15. Žalovaný v prejednávanej veci prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. e/ a f/ C. s. p., pričom vada konania podľa prvého z týchto ustanovení (písmeno e/ §-u 420 C. s. p.) má podľa dovolateľa spočívať v tom, že v odvolacom konaní rozhodoval nesprávne obsadený súd.

16. Právo na zákonného sudcu je zaručené v čl. 48 ods. 1 Ústavy, podľa ktorého nemožno nikoho odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Uvedený ústavný príkaz predstavuje pre každého účastníka konania rovnakú záruku, že na rozhodovanie o jeho veci budú povolané súdy a sudcovia podľa vopred vybraných zásad (procesných pravidiel).

17. Princíp nebyť odňatý zákonnému sudcovi bol v civilnom sporovom konaní premietnutý práve do ustanovenia § 420 písm. e/ C. s. p. a súdna prax je pritom jednotná v tom, že súd treba považovať za nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca.

18. Koho treba považovať za zákonného sudcu a akým spôsobom možno vykonať jeho zmenu, upravujú ustanovenia § 3 ods. 3 a 4 najmä v spojení s § 50 ods. 2 písm. a/ až c/ zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení (v čase rozhodovania odvolacieho súdu v prejednávanej veci inak až po novelizáciu vykonanú zákonom č. 275/2018 Z. z., ďalej len „zákon o súdoch“). Podľa nich zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce. Rozvrh práce obsahuje (o. i.) určenie senátov, samosudcov, súdnych úradníkov a notárov poverených vybavovaním jednotlivých druhov vecí, ktoré došli na súd; zloženie senátov s uvedením predsedu senátu a ďalších sudcov; v rozvrhu práce sa tiež uvedie, ktorý z viacerých predsedov senátov určených do toho istého senátu riadi a organizuje činnosť senátu a určenie spôsobu zastupovania senátov, sudcov, samosudcov, predsedov senátov a súdnych úradníkov tak, aby bolo možné zabezpečiť v súlade s osobitnými zákonmi konanie a rozhodovanie v prejednávanej veci v prípade vylúčenia sudcu alebo súdneho úradníka a v prípade náhlej prekážky brániacej sudcovi alebo súdnemu úradníkovi vykonať jednotlivé úkony.

19. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti opakovane zdôrazňuje, že za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy je zásadne potrebné považovať toho, kto bol určený na prejednanie a rozhodnutie veci v súlade s rozvrhom práce súdu (napr. I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/ 99, II. ÚS 118/02, III. ÚS 46/04, III. ÚS 46/2012 či IV. ÚS 161/08). Ústavný súd pojem zákonného sudcu vykladá tak, že ním je sudca, ktorý bol pridelený na výkon funkcie na súd toho stupňa súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu oprávneného prejednávať a rozhodovať určitý druh súdnej agendy. Je nutné dodať, že tu nejde o rozvrh práce bez ďalšieho, ale rozvrh práce súladný so zákonom a nadzákonnými normami.

20. Okrem procesných pravidiel určovania príslušnosti súdov a ich obsadenia je teda súčasťou základného práva na zákonného sudcu aj zásada prideľovania súdnej agendy sudcom (splňajúcim vyššie uvedené predpoklady) a určenia zloženia senátov na základe pravidiel obsiahnutých v rozvrhu práce tak, aby bola zachovaná zásada pevného prideľovania súdnej agendy a aby bol vylúčený pre rôzne dôvody a

rozličné účely výber súdov a sudcov „ad hoc“. Ak teda sudca bude určený v rozpore s rozvrhom práce alebo síce v súlade s ním, ale na základe takého jeho pravidla (opatrenia), ktoré odporuje zákonu, právo na zákonného sudcu vyplývajúce z čl. 48 ods. 1 Ústavy sa nerešpektuje a v takomto prípade treba súd považovať v zmysle § 420 písm. e/ C. s. p. naozaj za nesprávne obsadený.

21. Dovolací súd predovšetkým skúmal, akým spôsobom došlo v prejednávanej veci (na odvolacom súde) k určeniu senátu majúceho prejsť a rozhodnúť túto konkrétnu vec a akým spôsobom došlo k čiastočnej zmene v obsadení takéhoto senátu (nahradeniu jedného jeho člena inou členkou), t. j. či sa tak stalo (resp. nestalo) v súlade s rozvrhom práce, a teda či možno považovať za dôvodnú dovoláciu námietku žalovaného, že súd (odvolací) nebol (pri rozhodovaní) správne obsadený.

22. Podľa § 51 ods. 1 vety prvej zákona o súdoch, ak tento zákon neustanovuje inak, veci určené podľa predmetu konania sa v súlade s rozvrhom práce pridávajú jednotlivým senátom alebo samosudcom náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí. Podľa odseku 2 rovnakého zákonného ustanovenia je podmienka náhodného výberu podľa odseku 1 splnená vtedy, ak sa má vec pridelit' jednému z aspoň dvoch senátov.

23. Z obsahu spisu vyplýva, že vec bola súdom prvej inštancie predložená na rozhodnutie o odvolaní žalovaného Krajskému súdu v Bratislave ako súdu nadriadenému Okresnému súdu Pezinok 14. januára 2019 (v tejto súv. por. aj čl. I § 3 ods. 1 písm. g/ zákona č. 371/ 2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení, vynímajúc z toho dnes ešte neúčinné zákony č. 150/2022 Z. z. a č. 151/2022 Z. z.). Podľa Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave, účinného od 1. januára 2019 (vydaného pod 1Spr.R/1/2019-ÚZ, ďalej tiež len „Rozvrh“) bola vec pridelená náhodným výberom na prejednanie a rozhodnutie senátu 5Co tohto súdu.

24. Z tabuľkovej časti Rozvrhu vyplýva (tu por. jeho strany 33 až 46), že v tzv. všeobecnej občianskoprávnej odvolacej agende (kam predmetovo spadá aj spor v prejednávanej veci) bol v období rozhodnom i z pohľadu pridelenia tejto konkrétnej veci nápad vecí delený medzi senáty s poradovými číslami 2Co až 10Co a 14Co až 16Co (celkom 12 senátov) a podmienka pridelenia vecí náhodným výberom v zmysle § 51 ods. 2 zákona o súdoch bola zachovaná. Z takýchto senátov bol senát 5Co v rozhodnom období zostavený tak, že jeho členmi boli JUDr. Juraj Považan ako predseda senátu zodpovedný za chod senátu a ďalší dvaja sudcovia so statusom predsedu senátu JUDr. Milan Chalupka a JUDr. Jana Richterová, majúci sa zastupovať vzájomne, pričom za zastupujúci senát tohto senátu bol určený senát JUDr. Romana Huszára (9Co) [strana 36 Rozvrhu], pôsobiaci v rovnakom čase v zložení JUDr. Roman Huszár ako predseda senátu zodpovedný za chod senátu a ďalšie dve sudkyne so statusom predsedníčky senátu JUDr. Magdaléna Floreková a JUDr. Zuzana Posluhová, majúce sa taktiež zastupovať vzájomne, pričom zastupujúcim senátom tohto senátu bol naopak určený senát JUDr. Juraja Považana (5Co) [strana 40 Rozvrhu].

25. Zo šetrenia vykonaného najvyšším súdom na Krajskom súde v Bratislave v deň zasadnutia senátu dovolacieho súdu (tu por. záznam na č. l. 1189 spisu) potom vyplýva, že člen senátu 5Co JUDr. Milan Chalupka v deň 30. apríla 2019, na ktorý bol určený termín verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu v prejednávanej veci čerpal dovolenku a za jeho zástupkyňu bola v súlade s Rozvrhom určená JUDr. Zuzana Posluhová [nakoľko tu neprichádzalo do úvahy vzájomné zastupovanie sa JUDr. Chalupku a JUDr. Richterovej, možné len v prípadoch potreby (a výpadku) jedného zo sudcov majúcich sa vzájomne zastupovať, o aký ale pre prípad potreby oboch takýchto sudcov a výpadku jedného z nich nešlo], ktorá následne spolu s ďalšími dvoma členmi senátu 5Co Krajského súdu v Bratislave aj vo veci rozhodla.

26. Keďže takto niet (nemôže byť) pochyb o tom, že predmetnú vec 30. apríla 2019 prejednal senát, ktorý bol v čase rozhodovania o odvolaní v zmysle platného rozvrhu práce zákonným senátom, namieste mohol byť len záver, že žalovaný namietal existenciu vady uvedenej v § 420 písm. e/ C. s. p. neopodstatnene.

27. Žalovaný v dovolaní namietal aj zaťaženie konania pred odvolacím súdom tzv. zmätočnosťou vadou podľa § 420 písm. f/ C. s. p. (t. j. porušenie práva na spravodlivý proces ako dôsledok nesprávneho postupu súdu na ujmu procesných práv strany sporu).

28. Najvyšší súd predovšetkým pripomína, že hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú dovolateľom namietanú procesnú vadu zmätočnosti, sú a/ zásah súdu do niektorého z procesných práv strany sporu, b/ nesprávnosť procesného postupu súdu, reprezentujúceho takýto zásah, znemožňujúci strane sporu, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia a c/ intenzita (miera) zásahu, pri ktorej je už namieste hovoriť o porušení práva na spravodlivý proces.

29. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

30. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných nielen za účinnosti skoršej procesnej úpravy, ale tých novších a to tak, že sa ním rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor). V zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. je relevantný nesprávny procesný postup znemožňujúci strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaci možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj primerane R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011 a 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 84/2017 a 8 Cdo 180/2017).

31. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom „postupom súdu“ zásadne nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017 a 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právne-ho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval ústavný súd napríklad v konaniach sp. zn. I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018, v ktorých podané sťažnosti odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

32. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 73/2017, 8 Cdo 205/2017 a 3 Obdo 1/2017).

33. Pokiaľ v súvislosti s tu rozoberanou vadou konania dovolateľ súdom (predovšetkým inak súdu prvej inštancie) vytýkal najmä nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, namietal nevykonanie navrhovaných dôkazov a nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania; na tomto mieste je potrebné uviesť, že už predchádzajúca právna úprava nepovažovala za znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania (zakladajúce prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov ale ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov (R 42/1993 a 3 Cdo 268/2012, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7

Cdo 38/2012). Nová právna úprava (C. s. p.) na podstate práve uvedeného nič nezmenila (2 Cdo 159/2017, 3 Cdo 59/2017, 5 Cdo 47/2017, 7 Cdo 42/2017 a 7 Cdo 60/2017). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sú preto naďalej aktuálne už skôr prijaté závery najvyššieho súdu, v zmysle ktorých postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonával všetky navrhované dôkazy, neznemožňuje procesnej strane realizáciu jej procesných oprávnení (viď primerane R 37/1993 a R 125/1999). To podobne platí u prípadného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov, ktoré taktiež nemožno považovať za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. Pokiaľ súd nenáležite vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá (viď primerane 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

34. Napokon vo vzťahu k výhradám dovolateľa k právnym záverom odvolacieho súdu (resp. aj súdu prvej inštancie), v tejto konkrétnej veci prítomným prakticky len v rovine namietania postupu žalobkyne ako zneužitia práva (čl. 5 Základných princípov C. s. p.), žiaduce je podotknúť, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá ani to, že napádané rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010) a na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., zotrváva aj ďalší stále aktuálny judikát R 24/2017.

35. Žalovaný preto neopodstatnene namietal existenciu oboch jeho dovolaní vytykaných tzv. zmätočností vád.

36. Z týchto dôvodov najvyšší súd preto dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je prípustné podľa § 420 písm. e/ C. s. p. ani podľa písmena f/ rovnakého paragrafu i zákona a neostávalo mu tak iné, než dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietnuť.

37. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd štandardne neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.); v tomto prípade sa však žiada len stručne uviesť, že príčinou postupu spočívajúceho v konečnom rozhodnutí o takejto otázke napriek dnes uzákonenému dvojfázovému procesu rozhodovania bol nedostatok vzniku akýchkoľvek trov v dovolacom konaní úspešnej žalobkyne a hľadisko procesnej ekonomiky (v tejto súv. por. čl. 17 Základných princípov C. s. p. a na ňom založený judikát R 72/2018).

38. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.